

מסורת הש"ס

א) סנהדרין... ב) למה... ג) שנה... ד) ובעי... ה) ובעי... ו) ובעי... ז) ובעי... ח) ובעי... ט) ובעי... י) ובעי... יא) ובעי... יב) ובעי... יג) ובעי... יד) ובעי... יה) ובעי... יז) ובעי... יח) ובעי... יט) ובעי... כ) ובעי... כא) ובעי... כב) ובעי... כג) ובעי... כד) ובעי... כה) ובעי... כו) ובעי... כז) ובעי... כח) ובעי... כט) ובעי... ל) ובעי... לא) ובעי... לב) ובעי... לד) ובעי... לה) ובעי... לו) ובעי... לז) ובעי... לח) ובעי... לט) ובעי... למ) ובעי... לנ) ובעי... לו) ובעי... לז) ובעי... לח) ובעי... לט) ובעי... למ) ובעי... לנ) ובעי...

לפני איריהן פרק ראשון עבודה זרה ית.

הוגה השם. פ"ה שדרכו נמ"צ אומיות ועושה זו מה שהוא חפץ ורוב העולם מפרשים שהיא קורא צפי אומיות של שם המיוחד סבאומיות של שאר המינות חיה אין לעשות כדלמך בפסמים ס"פ אלו עוברין (דף ג.) לא כשאלו נכתב אני נקרא

רבינו חננאל

בנוש שהיה רבנו חננאל באותיותיו את השם באותיותיו כפרהסיא. שכל הרונה את השם באותיותיו אין לו חלק לעה"ב ואע"ג שהוא להתלמד עבר וכתוב לא תלמד לעשות אבל אחת לפד להבין ולהורות הוה ליה להנות בעיניה. ונזר על אשתו ריינה נעשה משום דלא מחיא ביה שכל מי שיש בידו למחות ואינו ממחה נאפש. ונעשה בתו ליטב בקובה רא"י יובן פסם אחת עברה בן גדולי רומי ואמרו כמה נאות פסיעותיה של ריבה זו מיד דיקוקה בפסיעותיה והיינו דכתיב עון עקבי יטובני עון שאדם דש בעיקביו טובבין אותו ליום הדין. בשעת הרצאתן פתחו (כל) א' ואמי הוא אמר הצור המים פעלו וזר אשתו אמרה אל אמנה ואין עול בתו אמרה גדול העצה רב העלילה אשר עינך פקחות על כל דרכי (א"ש) [בין] האדם לת לאיש כדכרי וכפרי מעללי: כרכוהו בס"ת שהיה קורא לו והקיפוחו חבילי זמורות והציטו בתן את האור כו: בירתי דמיתו דר' מאיר ברתיה דר' חנניא בן תרדיון הוא אמי ליה לבעלה זילא כי מילתא ריבתא אחתי בקובה של זונות שקל תיקבא דדינוי ואילו פ"י רישתא ריה: נפש טובא כלומר הרם שונות ויורד עליה הרבה ואנען יכולה ליהרר בו עד

הוגה את השם באותיותיו והיכי עבד הכי והתנן אלו שאין להם חלק לעולם הבא האומר אין תורה מן השמים ואין תחיית המתים מן התורה אבא שאול אומר אף ההוגה את השם באותיותיו להתלמד עבד כרתניא ילא תלמד לעשות אבל אתה למד להבין ולהורות אלא מאי מעמא אענש משום הוגה את השם בפרהסיא [דהוי] ועל אשתו להריגה דלא מיחה ביה מבאן אמרו כ"כ מי שיש בידו למחות ואינו ממחה נענש עליו ועל בתו ליטב בקובה של זונות דאמר ר' יוחנן פעם אחת היתה בתו מהלכת לפני גדולי רומי אמרו כמה נאות פסיעותיה של ריבה זו מיד דקדקה בפסיעותיה והיינו דאמר ר' שמעון בן לקיש מאי דכתיב עון עקבי יסבני עונות שאדם דש בעקביו בעולם הזה מוסבין לו ליום הדין בשעה שיצאו שלשתן צדקו עליהם את הדין הוא אמר הצור תמים פעלו [וגו'] ואשתו אמרה יאל אמונה ואין עול בתו אמרה גדול העצה ורב העלילה אשר עינך פקחות על כל דרכי וגו' אמר רבי [כמה] גדולים צדיקים הללו שנודענו להן שלש מקראות של צדוק הדין בשעת צדוק הדין תנו רבנן כשחלה רבי יוסי בן קיסמא הלך רבי חנינא בן תרדיון לבקרו אמר לו חנינא אחי (אחי) אי אתה יודע שאומה זו מן השמים המליכה שהחריבה את ביתו ושרפה את היכלו והרגה את חסידיו ואבדה את טוביו ועדיין היא קיימת ואני שמעתי עליך שאתה יושב ועוסק בתורה [ומקהיל קהלות רבים] וספר (ס) מונח לך בחיך אמר לו מן השמים ירחמו אמר לו אני אומר לך דברים של מעם ואתה אומר לי מן השמים ירחמו תמה אני אם לא ישרפו אותך ואת ספר תורה באש אמר לו רבי מה אני לחיי העולם הבא אמר לו כלום מעשה בא לידך אמר לו מעות של פורים תחלפו לי במעות של צדקה וחלקתים לעניים אמר לו אם כן מחלקך יהי חלקך ומגורלך יהי גורלי אמרו לא היו ימים מועטים עד שנפטר רבי יוסי בן קיסמא והלכו כל גדולי רומי ובחזרתן מצאוהו לרבי חנינא בן תרדיון שהיה יושב ועוסק בתורה ומקהיל קהלות רבים וס"ת מונח לו בחיקו הביאוהו וכרכוהו בס"ת והקיפוחו בחבילי זמורות והציטו בתן את האור והביאו ספוגין של צמר ושראו במים והניחום על לבו כדי שלא תצא נשמתו מהרה אמרה לו בתו אבא אראך בכך אמר לה אילמלי אני נשרפתי לבדי היה הדבר קשה לי עכשיו שאני נשרף וס"ת עמי מי שמבקש עלבונה של ס"ת הוא יבקש עלבוני אמרו לו תלמידיו רבי מה אתה רואה אמר להן גילויי נשרפין ואותיות פרוחתו אף אתה פתח פיך ותכנס [בך] האש אמר להן מוטב שיטלנה מי שנתנה ואל יחבל הוא בעצמו אמר לו קלצמוני רבי אם אם מרבה בשלהבת ונטול ספוגין של צמר מעל לבך אתה מביאני לחיי העולם הבא אמר לו הן השבע לי נשבע לו מיד הרבה בשלהבת ונטול ספוגין של צמר מעל לבו יצאה נשמתו במהרה אף הוא קפץ ונפל לתוך האור יצאה בת קול ואמרה רבי חנינא בן תרדיון וקלצמוניי מומוננין הן לחיי העולם הבא כ"כ רבי ואמר יש קונה עולמו בשעה אחת ויש קונה עולמו בכמה שנים כרוי"א דביתו דר' מאיר ברתיה דר' חנינא בן תרדיון הוא אמרה לו זילא בי מלתא ריבתא אחתאי בקובה של זונות שקל תרקבא דדינוי ואול אמר אי לא איתעביד בה איסורא מיתעביד ניסא אי עבדה איסורא לא איתעביד לה ניסא אול נקט נפשיה כחד פרשא אמר לה השמיעני לי אמרה ליה אשתא אנא אמר לה מתרחנא מרתה אמרה לו נפשין טובא (ס) (ואיכא טובא הכא) דשפירן מינאי אמר ש"מ לא עבדה איסורא כל דאתי אמרה ליה הכי אול לגבי שומר דידה א"ל הבה ניהלה אמר ליה מיסתפינא ממלכותא אמר ליה שקול תרקבא דדינא פלגא פלח ופלגא להוי לך א"ל וכי שלמי מאי איעביד א"ל אימא אלהא דמאיר ענני ומתצלח א"ל ובי

התלמד עבד כרתניא כו'. ומיהו הקב"ה מדקדק עם הצדיקים כחוט השערה (וימות דף קסא:) ואפילו להתלמד יש לחוש לכבוד הרב וקרא דלא תלמד לעשות במילי אחרתא חוקמה כמו נטיעת קישואין פסנהדרין (דף סה.) ודמות לורת לבנה דר"ג (ר"ה דף סד.) כקובה. אהל זונות דכתיב (במדבר סה) אל הקובה: דקדקה. לפסוע פסיעות נאות וכמיז (תהלים מה) כל כבודה בת מלך פנימה: שאדם דש בעקביו. דקדוק פסיעות כי הכא. ל"א שאדם דורסן כרגליו שאין חסובין עניינו כלום: על כל דרכי. אפילו דקדוק פסיעות: שאסא יושב ועוסק כפורה. והס גזרו על כך: דבר על עעס. שהמריגה את נימו והרגה את חסדיו ועדיין קיימת: כלום מעשה כ"ל לידך. ואשמע לך היית נויג: מעוט של פורים. שהמתים לטעודת פורים נחמלו לי וחלקתם לעניים וסבור הייתי שארנקי של זדקה היא ולא נפרעתי מארנקי עליו: זדקה: מחלקך יסא חלקי. הואיל והיית ויתן בממונך: ארץך נכך. כלומר זו היא שכרה של תורה: קלצמוניי. ממונה עליו: פרקבא. מרי וקט מלי סאה דינרי זהובים: נקט נפשיה כחד פרשא. המקין ענייני לנטו כחמד מן הפרשים: דקט נפשי: דרך נשים לו: מפרחנא מרסא. כלומר אמתין לך עד שיפסקו לך ודוגמתו נביק נפרק מרובה (דף ס:) מאן מרסא מרסא שמואל: פלגא פלח. את השלטון בכל עת שיעליל עליך פייסוהו בממונך: וכי שלמי. כשיכלו הדינרין ממאי פלחנא: מי

תורה אור השלם

- 1. כי אתה בא אל ה' אלהיך... 2. ה' אלהיך יעלה עיניו... 3. הצור המים פעלו... 4. גדול העצה ורב העלילה אשר עינך פקחות על כל דרכי בני אדם לתת לאיש כדרכיו וכפרי יעללה: יקרימו לב יט

הגהות הב"ח

(א) נ"י וספר תורה מונח לך בחיך:

מוסף רש"י

ואין תחיית המתים מן התורה. סיפור במדרסין דרשין: נמנח מתי' למחית המתים מן התורה. ואפילו יח מיהו ממלחין שמימי המתים אלא דלא נמחא בלחימתו כדכר הוא האיל ויעקר שם תחיית המתים מן התורה מה לנו ולאמנתו וי מחיק הוא יודע ענין שאל. הלך ספר נמוך הוא סנהדרין: וי' נכדיו בשם ביש עזרי' זה חזבני ורש"י. לחבין ולהורות. לומר להבין מעשיהם מהם הם מקולקלים ולהיות לנצח על תפסה קר וכו' שיהי הוא חק השמים: ובר"י י"ט טו: שמוכל לעמוד בתן אלס יעשה ניסא שקל לנצח שכן שיהי מנפץ שבת טה"ו. רשתא. טיטקון די דרך י"ט נפשי וילקט (כד.)